

PLA LOCAL DE GESTIÓ DE RESIDUS DOMÈSTICS I ASSIMILABLES DEL MUNICIPI DE BANYERES DE MARIOLA

Memòria informativa

NOVEMBRE 2021

Índex

1.	NOUS REPTES EN MATÈRIA DE RESIDUS.....	3
1.1.	Consideracions generals.....	3
2.	CONTEXT NORMATIU	8
2.1-	Normativa vigent en matèria de residus.	8
2.2-	Obligacions de les entitats locals en matèria de gestió de residus.	10
3.	DIAGNÒSTIC DE LA GESTIÓ DE RESIDUS DOMÈSTICS EN BANYERES DE MARIOLA	13
3.1-	Actual sistema de recollida de residus domèstics.....	13
3.2-	Generació de residus domèstics	27
3.3-	Morfologia urbana de Banyeres de Mariola	29
3.4-	Anàlisi demogràfic	32

1. NOUS REPTES EN MATÈRIA DE RESIDUS

1.1. Consideracions generals

La **Directiva Marc de Residus 2008/98/CE** de 19 de novembre¹, que constitueix el principal instrument normatiu en matèria de residus a nivell europeu, va establir l'obligació de què els Estats membres havien de preparar programes de prevenció de residus. En este sentit, Espanya va elaborar el **Pla Nacional Integral de Residus 2008-2015**², que estableix una sèrie d'objectius, mesures de prevenció i mesures de reutilització en funció de la tipologia dels residus. Posteriorment, es va publicar el **Programa Estatal de Prevenció de Residus 2014-2020**. Este programa desenvolupa la política de prevenció de residus conforme a la normativa vigent, avalua les mesures existents i proporciona una sèrie de mesures al voltant de quatre línies estratègiques: reducció de la quantitat de residus, reutilització i prolongació de la vida útil dels productes, reducció de substàncies nocives en materials i productes i reducció dels efectes adversos sobre la salut humana i el medi ambient derivats de la generació de residus.

Recolzat pels anteriors plans i programes, i tenint en compte les directrius normatives europees i nacionals en matèria de residus, neix el **Pla Estatal Marc de Gestió de Residus 2016-2022** (PEMAR). Este pla té l'objectiu d'impulsar els programes que permeten pal·liar les deficiències detectades en la gestió dels residus i promoure les actuacions necessàries que proporcionen un major resultat ambiental i que asseguruen que Espanya compleix amb els objectius legals preestablerts.

¹ Directiva 2008/98/CE del Parlament Europeu i del Consell de 19 de novembre de 2008 sobre els residus i per la que es deroguen determinades Directives.

² Resolució de 20 de gener de 2009, de la Secretaria d'Estat de Canvi Climàtic, per la que es publica l'Acord del Consell de Ministres pel que s'aprova el Pla Nacional Integrat de Residus per al període 2008-2015.

Dins dels objectius a assolir per a l'any 2020 que recullen els instruments normatius abans esmentats, junt amb la **Llei 22/2011** de 28 de juliol, de residus i sols contaminats, s'inclou la preparació per al reciclatge i la recuperació d'almenys el 50% dels residus domèstics i comercials, per a les fraccions de paper, metall, vidre, plàstic, biorresidus³ o altres fraccions reciclables.

Una posterior modificació de la Directiva de residus⁴, i la proposta de modificació de la llei de residus nacional⁵, incrementen estos objectius de preparació per a la reutilització i el reciclatge per als residus domèstics a mig i llarg termini: **55% en 2025, 60% en 2030 i 65% per a 2035.**

A nivell autonòmic, el nou **Pla Integral de Gestió de Residus de la Comunitat Valenciana 2019-2022**⁶(PIRCVA 2019-2022) fixa un objectiu del 65% per al reciclatge de residus domèstics generats per a l'any 2020. Este percentatge anirà incrementant-se anualment fins arribar al 67% per a l'any 2022. De la mateixa manera, el PIRCVA 2019-2022 pretén aconseguir que, de tots els residus generats, en 2020 només el 35% vaja a abocador, percentatge que anirà reduint-se progressivament fins arribar al 30% en 2022.

³ La nova Directiva europea en matèria de residus (Directiva 2018/851) defineix **biorresidu** com “residu biodegradable de jardins i parcs, residus alimentaris i de cuina procedents de cases, oficines, restaurants, majoristes, menjadors, serveis de restauració col·lectiva i establiments de consum al detall, i residus comparables procedents de plantes de transformació d'aliments”.

⁴ Directiva (UE) 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell de 30 de maig de 2018 per la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE sobre els residus.

⁵ Esborrany d'Avantprojecte de Llei pel qual es modifica la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sols contaminats. Versió 18 de maig de 2018.

⁶ DECRET 55/2019, de 5 de abril, del Consell, pel qual s'aprova la revisió del Pla integral de residus de la Comunitat Valenciana.

1.2. La importància de la fracció orgànica.

Tots i cadascun dels textos normatius anteriorment indicats, ressalten la importància de separar de forma adequada els residus en origen per a aconseguir de forma conjunta els objectius marcats, maximitzar el reciclatge i assegurar la posterior qualitat del subproducte obtingut.

A finals de desembre de 2015, la Comissió Europea va presentar el seu paquet de mesures sobre economia circular. Estes mesures estableixen noves indicacions respecte de la prevenció dels residus, la seva reutilització i reciclatge, i a més, inclouen una sèrie de propostes que conduirien a modificar dos de les normes de base en la gestió dels residus a nivell comunitari: la Directiva Marc de Residus i la Directiva d'Abocadors.

La nova Directiva d'abocadors⁷ fa referència a l'elevada proporció que representen els residus domèstics biodegradables respecte a la totalitat de residus domèstics generats. A més, posa l'accent en el fet que "l'abocament de residus biodegradables no tractats produeix efectes mediambientals negatius significatius pel que fa a emissions de gasos d'efecte hivernacle i de contaminació de les aigües superficials i subterrànies, el sòl i l'aire". Tenint tot açò en compte, esta modificació de la Directiva estableix una restricció addicional molt important: **prohibeix el dipòsit en abocador de residus biodegradables** en el cas que estos residus hagen sigut objecte de recollida separada per al seu reciclat de conformitat amb la Directiva 2008/98/CE.

En este sentit, la nova Directiva de residus determina que els Estats membres deuen **garantir que els biorresidus siguen recollits per separat i siguen objecte de reciclat**, de manera que s'aconseguisca un elevat grau de protecció ambiental i que el resultat del qual responga a uns estàndards de qualitat adequats, amb els objectius de:

⁷ Directiva (UE) 2018/850 del Parlament Europeu i del Consell de 30 de maig de 2018 per la qual es modifica la Directiva 1999/31/CE relativa a l'abocament de residus.

- Evitar un tractament que bloquege els recursos en els nivells inferiors de la jerarquia de residus.
- Permetre un reciclat d'alta qualitat.
- Fomentar la utilització de matèries primes secundàries de qualitat.

La Llei 22/2011 de residus i sòls contaminats i el PEMAR, estableixen la necessitat de promoure la recollida separada de biorresidus. Tanmateix, la modificació de la Llei 22/2011 recollirà les determinacions establertes en la Directiva 2018/581 per la que es determina, amb caràcter obligatori, que els municipis de més de cinc mil habitants de dret, deuran instaurar la recollida selectiva de biorresidus abans del 31 de desembre de 2020, i que la resta de municipis deuran fer-ho abans del 31 de desembre de 2023.

A la Comunitat Valenciana, el nou PIRCVA inclou premisses més restrictives. Aquest pla exigirà que abans de de 2020 tots els municipis, sense distingir entre el nombre d'habitants, tinguen implantada la recollida separada de la fracció orgànica. A més a més, el sistema de recollida deuran afavorir el principi de proximitat i accessibilitat de la població, de manera que es permeta complir amb els objectius mínims de recollida de biorresidus fixats a nivell autonòmic: recollir selectivament un 25% de la totalitat de biorresidus generats per al 2020, un 30% per al 2021, i un 50% per al 2022.

1.3. Els Plans Locals de Gestió de Residus Domèstics i Assimilables.

El PIRCVA introdueix la figura del Pla Local de Gestió de Residus Domèstics i Assimilables (PLGRDA)⁸ com a ferramenta per a assolir els objectius de reciclatge de les distintes fraccions de residus domèstics que s'exigeix en la normativa en vigor. Este document serveix també per a fer una diagnosi inicial de la gestió de residus domèstics que s'està fent al municipi i dels rendiments de separació que s'estan obtenint. Esta diagnosi servirà com a punt de partida per a dissenyar les millores que es poden implementar per a assolir els objectius previstos.

Estos plans no poden contravindre el que es disposa en la normativa comunitària, estatal ni autonòmica i s'han d'executar de forma col·laborativa amb el consorci de residus a què pertany el municipi que elabore el Pla, la Generalitat i la Diputació corresponent, per a assegurar que el municipi té accés als serveis de tractament, valorització i eliminació dels residus que contempla el seu PLGRDA. Cal tenir en compte que els consorcis han de respectar les millores en els processos de recollida, transport, transferència i valorització de residus que li proposen els municipis consorciats en els seus PLGRDA. A més, les mesures que contemple el PLGRDA s'han d'ajustar a la jerarquia europea en matèria de gestió de residus pel que fa com a mínim a la prevenció de la generació de residus, la preparació per a la reutilització i el reciclatge en origen.

El PLGRDA justificarà i quantificarà les accions adoptades per a aconseguir una millora de la recollida selectiva en origen en el municipi a fi d'aconseguir els objectius quantitatius i qualitatius exigits per la normativa comunitària, nacional i autonòmica. Les accions que s'incloguen en el PLGRDA també han de preveure l'adequació al que s'indica en les noves directives del Parlament Europeu i del Consell, del 30 de maig de 2018, del paquet d'economia circular⁹.

⁸Art. 14 del PIRCVA.

⁹ DOUE del 14/06/2018.

2. CONTEXT NORMATIU

2.1- Normativa vigent en matèria de residus.

En la següent taula es presenta una relació de la normativa vigent en matèria de residus en els distints àmbits, europeu, nacional, autonòmic i local, a la que s'haurà d'ajustar el Pla Local de Gestió de Residus Domèstics i Assimilables de Banyeres de Mariola.

ÀMBIT	NORMATIVA VIGENT
Europeu	○ Directiva 2008/98/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de novembre de 2008, sobre els residus. (DOCE núm. L312/3, de 22/11/08). ○ Directiva 2018/851/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la que es modifica la Directiva 2008/98/CE (DOUE núm. L 150, de 14/06/18). ○ Directiva (UE) 2018/852 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la que es modifica la Directiva 94/62/CE relativa als envasos i residus d'envasos (DOUE núm. L 150/141 de 14/06/18). ○ Directiva (UE) 2018/849 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la que es modifiquen la Directiva 2000/53/CE relativa als vehicles al final de la seva vida útil, la Directiva 2006/66/CE relativa a les piles i acumuladors y als residus de piles i acumuladors i la Directiva 2012/19/UE sobre residus d'aparells elèctrics i electrònics (DOUE núm. L 150/93 de 14/06/18). ○ Directiva (UE) 2018/850 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la que es modifica la Directiva 1999/31/CE relativa al dipòsit de residus en abocador (DOUE núm. L 150/100 de 14/06/18).

ÀMBIT	NORMATIVA VIGENT
Nacional	○ Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats. (BOE núm. 181, de 29/07/2011). ○ Llei 11/2012, de 19 de desembre, de mesures urgents en matèria de medi ambient (BOE núm. 302, de 20/12/2016) (Modifica la Llei 22/2011). ○ Llei 11/1997, de 24 d'abril, d'Envasos i Residus d'Envasos, i Reglament de desenvolupament i execució aprovat Real Decret 782/1998, de 30 de maig. ○ Real Decret 105/2008, d'1 de febrer, pel que es regula la producció i gestió dels residus de construcció i demolició. ○ Real Decret 110/2015, de 20 de febrer, sobre residus d'aparells elèctrics i electrònics. ○ Real Decret 710/2015, de 24 de juliol, que modifica el Real Decret 106/2008, d'1 de febrer, sobre piles i acumuladors i la gestió ambiental dels seus residus. ○ Real Decret 20/2017, de 20 de gener, sobre els vehicles al final de la seua vida útil. ○ Real Decret 293/2018, de 18 de maig, sobre reducció del consum de bosses de plàstic i pel que es crea el Registre de Productors. ○ Programa Estatal de Prevenció de Residus 2014-2020. ○ Pla Estatal Marc de Gestió de Residus (PEMAR) 2016-2022.
Autonòmic	○ Llei 10/2000, de 12 de desembre, de residus de la Comunitat Valenciana. (DOGV núm. 3898, de 15/12/2000). ○ Ordre de 2 de desembre de 2004, del conseller de Territori i Habitatge, pel qual s'aprova el Pla Zonal de Residus de la Zona XIII. (DOGV núm. 4.907, de 21/12/2004). ○ Decret llei 4/2016, de 10 de juny, del Consell, pel qual s'estableixen mesures urgents per a garantir la gestió dels residus municipals (DOGV núm. 7805, de 14/06/2016). ○ Decret 55/2019, de 5 d'abril, del Consell, pel qual s'aprova la revisió del Pla Integral de Residus de la Comunitat Valenciana (DOGV núm 8536, de 26/04/2019). ○ Ordre 18/2018, de 15 de Maig de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, per la qual es regulen les instal·lacions de compostatge comunitari en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana. (DOGV núm. 8300, de 22/05/2018). ○ Decret 240/1994, de 22 de Novembre del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament Regulador de la Gestió dels Residus Sanitaris (DOGV núm. 2.401, de 05/12/1994). ○ Ordre de 14 de juliol de 1997, de la Conselleria de Medi Ambient de la Comunitat Valenciana, per la qual es desplega el Decret 240/1994, de 22 de Novembre del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament Regulador de la Gestió dels Residus Sanitaris (DOGV núm. 3.062, de 22/08/1997).
Local	○ Reglament del Servei de l'Ecoparc Municipal (BOPA núm.240 de 15 de desembre de 2008). ○ Ordenança reguladora de Gestió de Residus (BOPA núm. 181 de 18 de setembre de 2015).

2.2- Obligacions de les entitats locals en matèria de gestió de residus.

D'acord amb el que estableix la llei 10/2000, de residus de la Comunitat Valenciana, **les entitats locals són responsables de la gestió dels residus urbans**, entenent per estos residus els generats a domicilis particulars, comerços, oficines i serveis i els semblants als anteriors que es generen en altres activitats:

- Residus de grup I i II generats en activitats sanitàries i hospitalàries¹⁰.
- Residus procedents de la neteja de vies públiques, zones verdes, àrees recreatives i platges.
- Animals domèstics morts, així com mobles, estris i vehicles abandonats.
- Residus i enderrocs procedents d'obres menors de construcció i reparació domiciliària.

Cal tenir en compte que, d'acord amb la Llei 22/2011, s'inclouen també en esta categoria de residus - que passen a denominar-se residus domèstics - els residus que es generen a les llars d'aparells elèctrics i electrònics, roba, piles i acumuladors.

Les **competències municipals en la gestió dels residus urbans** inclouen:

- Recollida, transport, valorització i eliminació per si mateixos o a través dels Consorcis corresponents.
- Implantació de sistemes de recollida selectiva.

A més, les entitats locals han de fomentar el reciclatge i la reutilització dels residus domèstics originats al seu àmbit territorial.

¹⁰ El Decret 240/1994, de 22 de Novembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament Regulador de la Gestió de Residus Sanitaris, els defineix com aquells residus assimilables a urbans (paper i cartró, material d'oficines, bars, etc.) i aquells procedents de pacients no infecciosos que són assimilables als del grup I.

Per altra banda, la llei 22/2011 de residus i sols contaminants, confereix a les entitats locals la **potestat de vigilància, inspecció i sanció** així com de:

- Elaborar programes de prevenció i gestió de residus domèstics i assimilables.
- Imposar, de manera motivada i atenent a criteris de major eficiència i eficàcia en la gestió, la incorporació dels productors de residus comercials i industrials assimilables a domèstics, al sistema de gestió municipal.
- Obligar els productors de residus perillosos domèstics, mitjançant ordenances, a què els diposite en llocs adequats.

A més, estableix la necessitat de què les entitats locals, en atenció als principis de prevenció i foment de la reutilització i el reciclat d'alta qualitat, adopte les mesures necessàries per a què s'establisquen **sistemes prioritaris per a fomentar la reutilització dels productes i les activitats de preparació per a la reutilització i el reciclat**. En eixa línia, les entitats locals deuen promoure, entre altres mesures, l'establiment de llocs d'emmagatzematge per a residus susceptibles de reutilització, així com donar suport a l'establiment de xarxes i centres de reutilització. De la mateixa manera, deuran impulsar mesures de promoció dels productes preparats per a la seua reutilització i productes reciclats mitjançant la contractació pública.

Per altra banda, el PIRCVA estableix les següents obligacions a les entitats locals:

- Recollida separativa obligatòria de bioresidus abans de 2020.
- Recollida separativa obligatòria dels residus de bolquers i productes d'higiene íntima d'entre els domèstics i assimilables abans de l'1 de gener de 2021.
- Gestió selectiva d'envasos i residus d'envasos en esdeveniments festius i, en la mesura que siga possible, reducció de la producció mitjançant la incorporació d'envasos reutilitzables.
- Implantació de la recollida comercial porta a porta al menys de la fracció paper i cartró per al xicotet comerç.
- Recollida selectiva d'envasos lleugers, paper-cartó, vidre i bioresidus, en tots els establiments de gestió pública o publicoprivada.
- Objectius de reciclatge en funció de la tipologia dels residus.
- Disposar d'un pla local de residus.
- Adaptar les ordenances municipals al que estableix el pla local de residus.

- Disposar d'educadors/es ambientals per a la millora de la gestió dels residus domèstics i assimilables.
- Disposar almenys d'una recollida porta a porta o equivalent, almenys per a la fracció bioresidus i envasos lleugers, juntament amb un sistema d'identificació d'usuari que permeti aplicar polítiques econòmiques i fiscals a favor de la recollida selectiva en origen en favor de la ciutadania, com el pagament per generació¹¹.

¹¹ S'exigeix només per a municipis de més de 50.000 habitants i es pot limitar a alguna ruta, unitat completa de gestió, pedania, barri, districte o similar.

3. DIAGNÒSTIC DE LA GESTIÓ DE RESIDUS DOMÈSTICS EN BANYERES DE MARIOLA

L'article 3 de la llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, defineix **residus domèstics** com aquells residus generats en les cases com a conseqüència de les activitats domèstiques, i els similars als anteriors generats en serveis i indústries. És un deure de les entitats locals recollir, transportar i tractar els residus domèstics generats en les cases, comerços i serveis (art. 12, llei 22/2011), i habilitar espais i mecanismes per a la seva recollida separada per a facilitar el seu reciclat i reutilització (art. 21, llei 22/2011).

Per la seva part, la ciutadania deu entregar els residus per al seu tractament segons es marque a les ordenances locals (art. 17, llei 22/2011), i classificar els residus abans de l'entrega (art. 60, llei 10/2000).

3.1- Actual sistema de recollida de residus domèstics.

L'actual sistema de recollida de residus domèstics i assimilables de Banyeres consta d'un sistema de contenerització de les fraccions resta, paper i cartró, envasos lleugers i vidre, amb contenidors situats a la via pública (en superfície i alguns d'ells soterrats).

L'actual sistema de recollida de residus domèstics del municipi de Banyeres de Mariola comprèn la recollida de les següents **fraccions**:

FRACCIÓ	DIPÒSIT	RECOLLIDA	RESPONSABLE GESTIÓ
RSU Mescla	Contenidor tot en u (verd) 	FOBesa medioambiente	crea consorci de residus
Envasos Lleugers (EE-LL)	Contenidor EE.LL. (groc) 	FOBesa medioambiente	ecoembes
Paper i Cartó (P/C)	Contenidor P/C. (blau) 	FOBesa medioambiente	ecoembes
Vidre	Contenidor de vidre (verd-igllú) 	CAMACHO RECYCLING	ecovidrio ENTIDAD SIN ANIMO DE LUCRO
Tèxtil	Contenidor tèxtil i recollida en associació 	Cáritas Diocesana de Orihuela-Alicante Cruz Roja Alicante	Cáritas Diocesana de Orihuela-Alicante Cruz Roja Alicante
Oli	Contenidor oli 	GRUPO EL CAMPANAR	GRUPO EL CAMPANAR
Voluminosos, RAAES, joguets, escombraries, etc.	Recollida prèvia sol·licitud ¹² 	FOBesa medioambiente	crea consorci de residus
Altres	Ecoparc fixe i mòbil 	crea consorci de residus	crea consorci de residus

¹² Recollida mensual als punts d'aportació i recollida domiciliària prèvia sol·licitud telefònica. A més, la recollida i tractament diferenciat dels residus elèctrics i electrònics (RAEEs) per assegurar el compliment del Real Decret 208/2005, de 25 de febrer, sobre aparells elèctrics i electrònics i la gestió dels seus residus.

El sistema dona servei als següents **generadors**:

GENERADOR	RESIDUS
Habitants del nucli de població de Banyeres de Mariola	RSU assimilables a domèstics
Comerç i indústries	
Sector HORECA ¹³	
Escoles	
Edificis i instal·lacions municipals	
Mercats ambulants i fires	
Celebració de festes i actes públics	

La **recollida** de les fraccions (a excepció el vidre), es realitza per part de l'empresa FOBESA com a adjudicatària del servei per part de l'Ajuntament de Banyeres de Mariola.

Per a la prestació del servei de recollida, el municipi de Banyeres de Mariola es recull en una única ruta, es a dir que no es fa cap divisió del municipi per a la prestació del servei. El servei de recollida de cadascuna de les fraccions de residus que es presta al municipi de Banyeres de Mariola, es descriu a continuació.

¹³ Hotels, restaurants i cafeteries

Recollida de la fracció resta

La recollida de la fracció resta la realitza l'actual adjudicatària del servei per al municipi de Banyeres de Mariola (FOBESA). Les característiques del sistema de recollida es recullen en la següent taula:

La freqüència de recollida de la fracció resta es de **6 dies/setmana** durant tot l'any, es recull totes les nits a excepció dels dissabtes. Pel que fa a la infraestructura de recollida dels residus de resta, Banyeres compta amb contenidors en superfície de 240, 360 i 800 litres, i amb contenidors soterrats. Degut a la complexa morfologia urbana del casc antic de Banyeres, els contenidors existents en la zona antiga són els de menor volum, i s'utilitza un camió recol·lector de menor tamany per poder transitar pels carrers estrets del casc.

En total, el municipi de Banyeres de Mariola compta amb **86 contenidors** amb una capacitat variables, per dipositar aquesta fracció de residus.

RECOLLIDA FRACCIÓ RESTA	
EMPRESA DE RECOLLIDA	FOBESA
FREQÜÈNCIA DE RECOLLIDA	6 dies/setmana (de dilluns a dissabte)
ZONES ON ES FA LA RECOLLIDA	Nucli urbà principal
TIPUS DE CONTENIDORS	Contenidors en superfície de càrrega posterior de 800 360 i 240 litres Contenidors soterrats de 3.000 litres
NÚMERO DE CONTENIDORS	58 unitats de 800 litres 2 unitats de 360 litres 18 unitats de 240 litres 8 unitats soterrats
VOLUM DE CONTENERIZACIÓ	10.640 litres/habitant
MITJANS MATERIALS	Camió recol·lector de càrrega mixta: posterior + ploma Camió satèl·lit.
MITJANS HUMANS	2 conductors i 2 peons

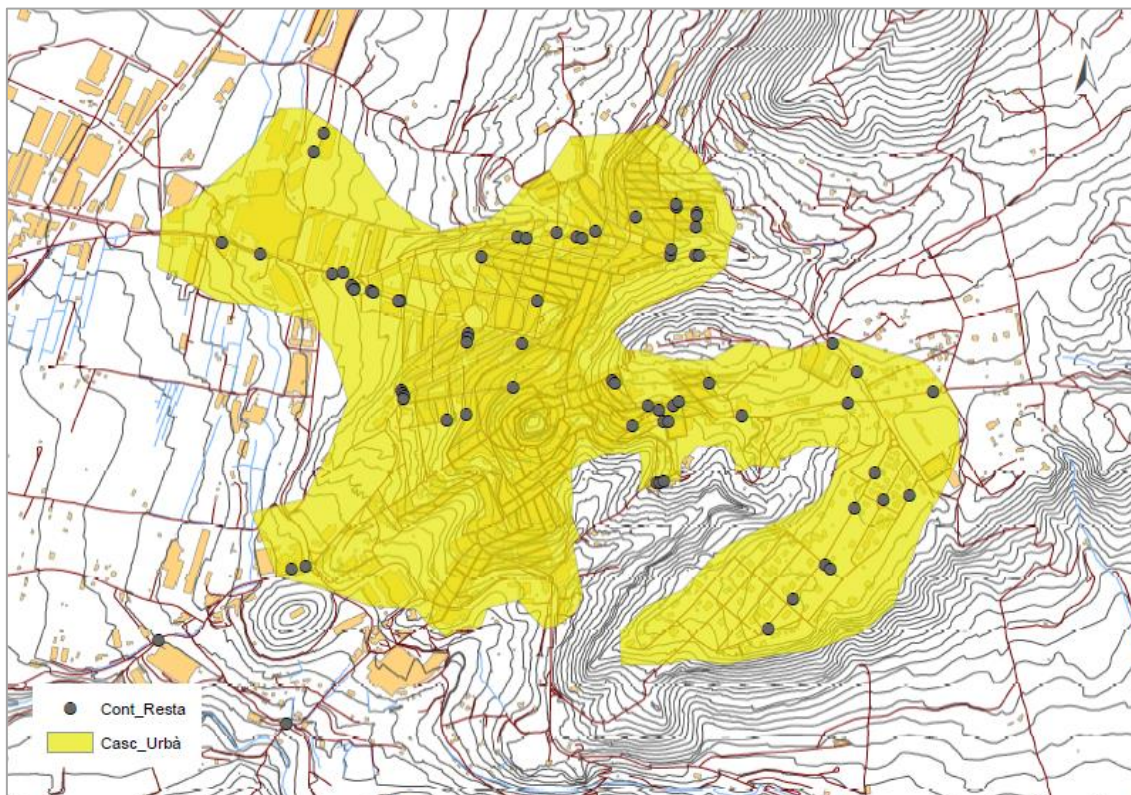

Figura 1. Localització dels punts de dipòsit de la fracció resta al municipi de Banyeres de Mariola.

A més dels contenidors existents en la via pública del casc urbà del municipi (representats en la Figura anterior), existeixen contenidors al mercat central, a la depuradora de Banyeres, i a la zona d'acampada existent.

Recollida de la fracció orgànica

Encara que en el 2020 Banyeres de Mariola no disposara d'un sistema de recollida separada de la fracció orgànica per a la totalitat del municipi, en el moment de la redacció del document i en col·laboració amb la Diputació d'Alacant, s'ha posat en marxa un projecte de compostatge comunitari.

Per a la seua posada en marxa, les famílies que tinguen interès en adherir-se al projecte, poden fer l'aportació dels residus orgànics generats a les seues llars, en punts d'aportació habilitats. Una vegada realitzada l'aportació, aquests punts son buidats periòdicament i incorporats a la instal·lació de compostatge habilitada.

Donat que es un projecte iniciat recentment, no es disposa de dades sobre la quantitat de residus orgànics recollits, i per aquest motiu en la caracterització i les xifres mostrades al document (que corresponen al 2020, no es reflexa la recollida separada d'aquesta fracció).

Recollida selectiva d'envasos lleugers

La recollida de la fracció envasos lleugers la realitza l'actual adjudicatària d'este servei; FOBESA. Aquest servei es presta amb una freqüència de **2 dies a la setmana** i el municipi de Banyeres de Mariola compta amb **24 contenidors** per a la recollida d'aquesta fracció.

Les característiques del sistema de recollida es recullen en la següent taula.

RECOLLIDA FRACCIÓ ENVASOS LLEUGERS	
EMPRESA DE RECOLLIDA	FOBESA
FREQÜÈNCIA DE RECOLLIDA	2 dia/setmana (dilluns i dijous)
ZONES ON ES FA LA RECOLLIDA	Nucli urbà principal
TIPUS DE CONTENIDORS	Contenidors de càrrega superior de 3.000 litres
NÚMERO DE CONTENIDORS	24 unitats
VOLUM DE CONTENERITZACIÓ	10,15 litres/hab
MITJANS MATERIALS	Camió recol·lector de càrrega mixta: posterior + pluma Camió multifit.
MITJANS HUMANS	2 conductors i 2 peons

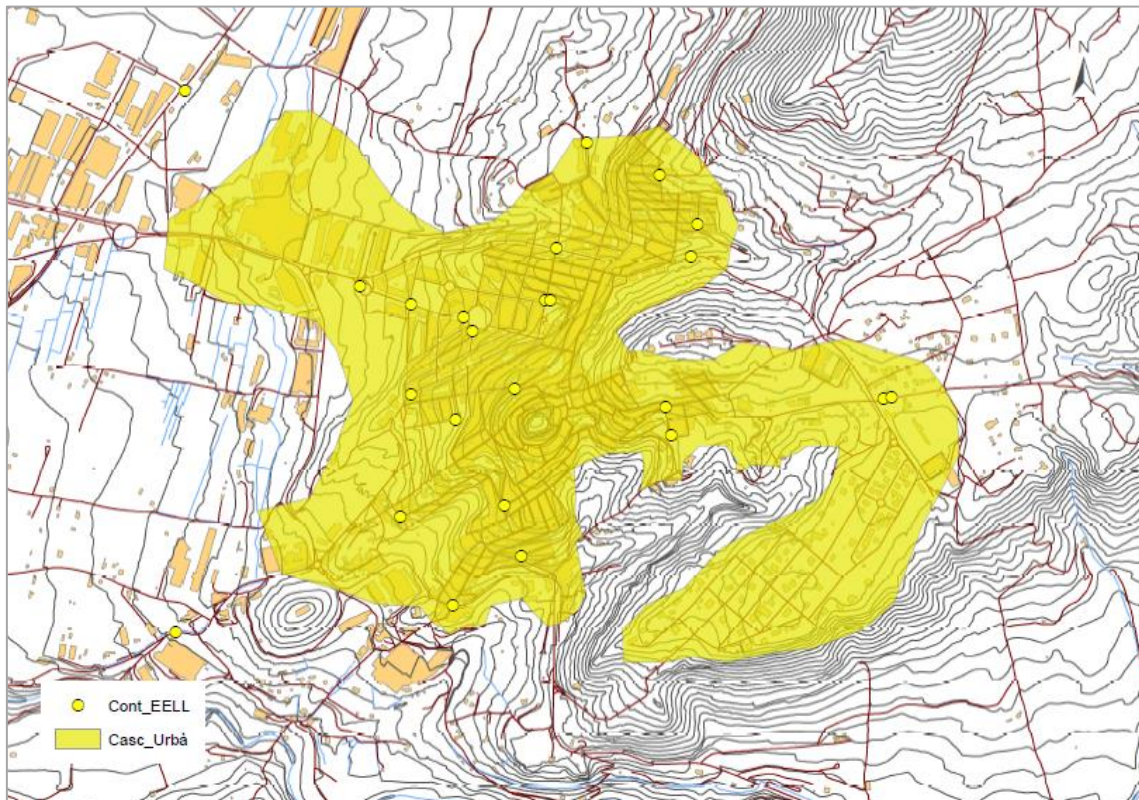

Figura 2. Localització dels punts de dipòsit de la fracció envasos lleugers habilitats al municipi de Banyeres de Mariola.

Recollida selectiva de paper i cartró

La recollida de la fracció paper i cartró la realitza l'actual adjudicatària del servei per al municipi de Banyeres de Mariola (FOBESA). La recollida d'aquesta fracció es realitza **2 dies a la setmana**, i hi ha un total de **24 contenidors** per a la deposició d'aquesta fracció.

Al municipi per part de l'empresa adjudicatària no es presta el servei de recollida porta a porta d'envasos de cartró en establiments comercials¹⁴.

Les característiques del sistema de recollida es recullen en la següent taula.

¹⁴ Existeix una Associació veïnal, la Cofraria Sant Jordi, que puntualment recull porta aporta la fracció paper i cartró, no només a grans productors, sinó també a particulars. Quan es fa la recollida s'anuncia als veïns i qui vol, col·labora.

RECOGIDA FRACCIÓ PAPER I CARTRÓ

EMPRESA DE RECOGIDA	FOBESA
FRECUENCIA DE RECOGIDA	2 dia/setmana (dimarts i divendres)
ZONES ON ES FA LA RECOLLIDA	Nucli urbà principal
TIPUS DE CONTENIDORS	Contenidors de càrrega superior de 3.000 litres
NÚMERO DE CONTENIDORS	24 unitats
VOLUM DE CONTENERITZACIÓ	10,15 litres/hab
MITJANS MATERIALS	Camió recol·lector de càrrega mixta: posterior + pluma Camió multifit.
MITJANS HUMANS	2 conductors i 2 peons

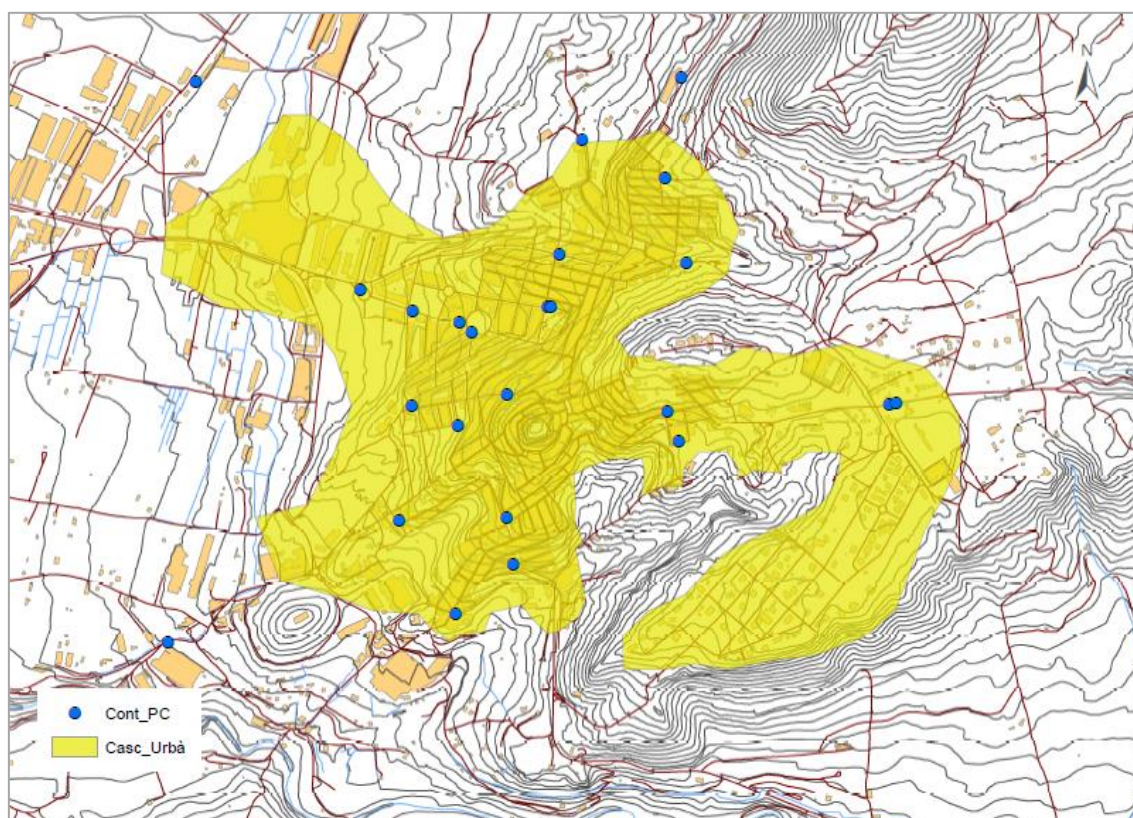

Figura 3. Localització dels punts de dipòsit de la fracció paper i cartró al municipi de Banyeres de Mariola.

Recollida selectiva de vidre

La recollida de la fracció vidre la realitza Camacho Recycling. La recollida es realitza a demanda, no existeix una freqüència de recollida assignada al servei.

Atenent a la informació disponible per part d'ECOVIDRIO, en el municipi de Banyeres de Mariola hi ha habilitats un total de **43 contenidors** tipus iglú de 3.000 litres per a la recollida d'esta fracció.

Amb aquesta dotació en contenidors per a la recollida selectiva de vidre, Banyeres compleix amb la ratio mínima d'1 contenidor 3m³/204 habitants¹⁵ (actualment s'està en 1 contenidor 3m³/165 habitants).

RECOLLIDA FRACCIÓ VIDRE	
EMPRESA DE RECOLLIDA	Camacho Recycling
FREQÜÈNCIA DE RECOLLIDA	A demanda
ZONES ON ES FA LA RECOLLIDA	Nucli urbà principal
TIPUS DE CONTENIDORS	Contenidors de càrrega superior de 3.000 litres
NÚMERO DE CONTENIDORS	43 unitats
VOLUM DE CONTENERITZACIÓ	18,19 litres/hab
MITJANS MATERIALS	Informació no disponible
MITJANS HUMANS	Informació no disponible

¹⁵ Article 14 del PIRCVA.

Recollida d'oli usat i residus tèxtils

La recollida d'oli usat i de residus tèxtils es realitza mitjançant la instal·lació **de contenidors per a cadascuna d'aquestes fraccions** en el nucli principal del municipi de Banyeres de Mariola.

El contenidor d'oli usat es recull per part de l'empresa Grupo El Campanar, i el seu servei de buidat es presta a demanda en funció del seu nivell de plenat.

Pel que fa a la recollida de residus tèxtils, son buidats per l'empresa Càritas i Creu Roja a demanda, en funció del grau d'ompliment dels contenidors.

Recollida de voluminosos

El servei de recollida de voluminosos el realitza l'actual adjudicatària del servei per al municipi de Banyeres de Mariola (FOBESA).

El servei de recollida es presta a demanda previ avís telefònic. Els veïns i veïnes de Banyeres, demanden telefònicament el servei, i el dia indicat depositen els residus voluminosos en el lloc del poble indicat perquè siguin recollits i gestionats correctament. S'estableix una recollida i tractament diferenciat dels residus elèctrics i electrònics (RAEEs)¹⁶.

Aquest servei inclou la recollida i transport a les instal·lacions del Consorci TERRA per al seu tractament i/o eliminació dels següents residus:

- Mobiliari, embalatges i altres útils similars.
- Electrodomèstics i altres estris voluminosos.
- Matalassos, robes i estris domèstics.
- Qualsevol altre producte de naturalesa semblant als anteriors.

¹⁶ El Real Decret 208/2005 de 25 de febrer, sobre aparells elèctrics i electrònics i la gestió dels seus residus, estableix l'obligatorietat de fer una recollida i tractament diferenciat dels RAEEs.

Recollida d'altres residus

El municipi de Banyeres de Mariola disposa d'un Ecoparc fixe i un servei d'ecoparc mòbil, gestionats pel Consorci. EL servei d'ecoparc mòbil es desplaça a Banyeres amb una freqüència setmanal (els dimecres) i es situa en el mercat municipal.

SERVEI D'ECOPARC		
Tipus d' instal·lació	Ubicació	Horari
Ecoparc Fixe	Carrer la Marjal, 89	De martes a diumenge de 10:30h a 14:00h.
Ecoparc Mòbil	Carrer Los Àngeles, 3	Dimecres pel matí

Aquest servei permet completar el servei de recollida separada de la resta de les fraccions de residus domèstics i assimilables generades al municipi de Banyeres de Mariola i que no es disposa de contenidors per a la seua recollida. A l'ecoparc fixe i al mòbil, els veïns i veïnes del municipi poden depositar fraccions com per exemple piles, tòners, RAEEs, joguines, escombraries, piles i bateries, roba i calcer, perilles, tubs fluorescents, etc. (detallades a continuació)

Per contra, a les instal·lacions dels ecoparcs, no són admeses fraccions de residus com:

- Residus procedents de la recollida selectiva de la matèria orgànica
- Residus sanitaris
- Residus radioactius
- Residus generats per les activitats mineres o extractives
- Vehicles fora d'ús
- Materials explosius (de pirotècnia, *air bags*, etc.)
- Residus barrejats

FRACCIONS DE RESIDUS ADMESES ALS ECOPARCS	
Envasos de paper i cartó	Plaguicides
Envasos de plàstic	Tubs fluorescents i altres residus amb mercuri
Envasos de fusta	Equips rebutjats que contenen CFC
Envasos metàl·lics	Olis
Envasos compostos	Pintures, tintes, adhesius i resines
Envasos barrejats	Detergents
Envasos de vidre	Bateries i acumuladors
Envasos tèxtils	Equips elèctrics i electrònics
Envasos que contenen restes de subst. perilloses o contaminats per elles	Absorbents i materials de filtració (inclosos filtres d'oli)
Envasos metàl·lics inclosos els recipients a pressió buits	Draps de neteja i robes protectores contaminades per subst. perilloses
Terra i pedres	Residus biodegradables de parcs i jardins
Metalls	Plàstics
Paper i cartó	Residus voluminosos
Pel·lícules i papir fotogràfic que contenen plata o compostos de plata	Residus de construcció i demolició (procedents d'obres menors i reparació domiciliària)
Roba	Tintes d'impressió
Teixits	Dissolvents
Àcids	Àlcalis
Productes fotoquímics	Pneumàtics fora d'ús
Vidre	

Altres serveis

El contracte per a la recollida de residus domèstics i assimilables que té actualment l'Ajuntament de Banyeres de Mariola amb l'empresa FOBESA, inclou també els següents serveis:

- Neteja de contenidors.
- Manteniment i reposició de contenidors.
- Recollida dels residus generats en períodes de festes municipals.
- Eliminació d'abocaments incontrolats de residus.

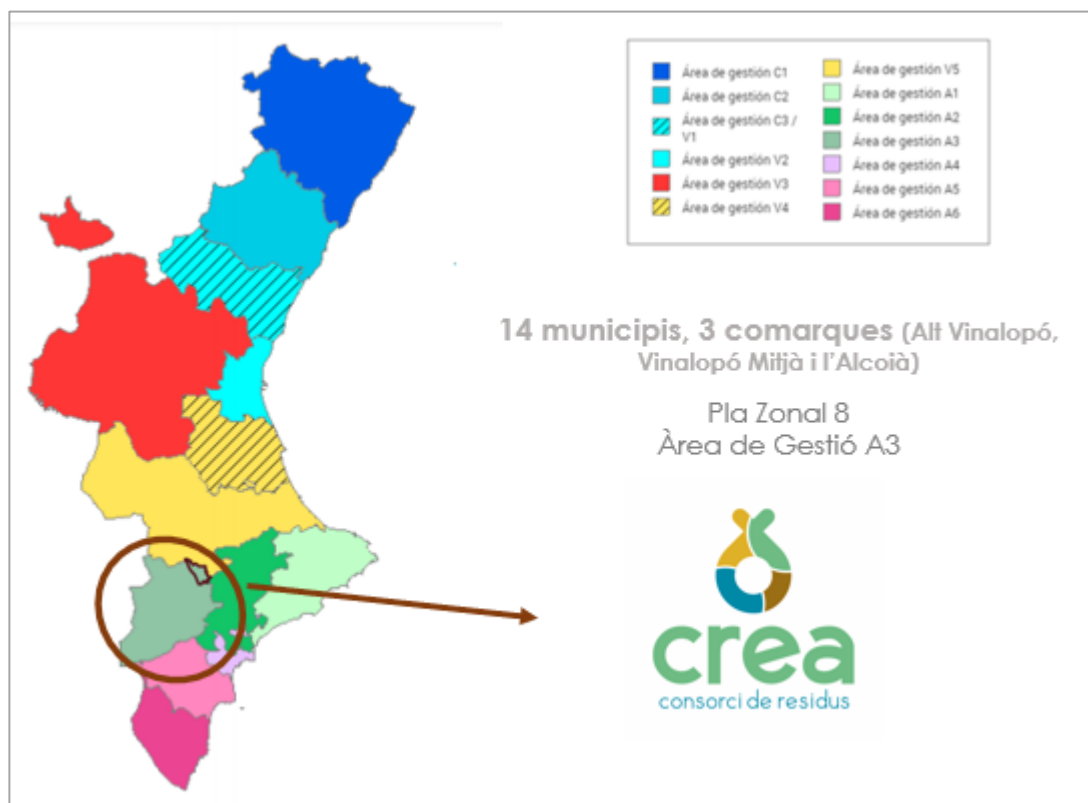
Gestió dels residus recollits

Pel que fa a la **gestió**, els residus dipositats de forma selectiva són reciclats i valoritzats per diferents gestors. En el cas dels residus de paper-cartró i envasos lleugers, el responsable de la seua gestió és ECOEMBES¹⁷; per al vidre ho és ECOVIDRIO. La gestió de l'oli de cuina usat es fa a través de l'empresa Grupo El Campanar. La gestió dels residus dipositats a l'ecoparc és competència directa del Consorci de Residus CREA, qui té acord amb diferents gestors de residus que s'encarreguen de la correcta gestió segons la tipologia dels mateixos. Els voluminosos recollits de manera separada al municipi de Banyeres de Mariola són transportats a les instal·lacions del Consorci de Residus CREA, al que pertany el municipi.

Dels residus dipositats en el contenidor tot en ú, (fracció resta) és el Consorci de Residus CREA qui s'encarrega de la transferència, transport, valorització i eliminació. Aquesta fracció de residus recollida al municipi de Banyeres de Mariola es transportada fins la planta que el Consorci de Residus disposa en el municipi de Villena, gestionada per VAERSA.

El Pla Integral de Residus de la Comunitat Valenciana (PIR) atribueix a les administracions locals, a través de la figura dels Consorcis, la gestió dels residus urbans. Aquest instrument normatiu estableix una subdivisió territorial del territori valencià, como se mostra en la Imatge 1, on podem observar la divisió territorial en plans zonals i àrees de gestió segons va quedar establert en el PIRCV13.

¹⁷ Els envasos lleugers, són transportats per l'empresa adjudicatària del servei de recollida de residus en Banyeres de Mariola (FOBESA) fins a la planta de Villena, que en virtut del conveni establert entre la Generalitat Valenciana i ECOEMBES, gestiona VAERSA. Pel que fa al paper i cartró, es transporta fins a Elda, a les instal·lacions de Reciclajes Elda.

Imatge 1. Zonificació de la gestió de residus urbans en la Comunitat Valenciana. Font: Visor Cartogràfic de la Generalitat Valenciana.

El Consorci de Residus CREA és un dels tretze consorcis per a la gestió de residus de la Comunitat Valenciana. Este consorci presta els servei de transport, tractament i eliminació dels residus sòlids urbans, als municipis que formen l'àmbit geogràfic del Pla Zonal de Residus Àrea de Gestió A3; que engloba un total de 14 municipis consorciats pertanyents a 3 comarques diferents: l'Alt Vinalopó, Vinalopó Mitjà i l'Alcoià¹⁸.

¹⁸ Banyeres, Beneixama, Biar, El Camp de Mirra, La Canyada, Castalla, Elda, Monòver, Onil, Petrer, El Pinós, Salinas, Sax i Villena.

3.2- Generació de residus domèstics

A l'any 2020 el municipi de Banyeres de Mariola va generar un total de 2.313.705,00 kg de residus domèstics¹⁹. Esta xifra significa que cada habitant²⁰ va generar 326,33 kg de residus, el que es tradueix en una generació de 0,89 kg/hab/dia.

2020		
Banyeres de Mariola	Kg/any	% respecte del total de RSU domèstic
RSU fracció resta	1.999.140,00	86,40 %
Fracció orgànica	0,00	0,00 %
EE-LL	89.940,00	3,89 %
P/C	80.530,00	3,48 %
Vidre	144.095,00	6,23 %
TOTAL	2.313.705,00	100 %

Taula 1. Dades de la generació de residus per a l'any 2020 en el municipi de Banyeres de Mariola. Font: Ajuntament Banyeres de Mariola.

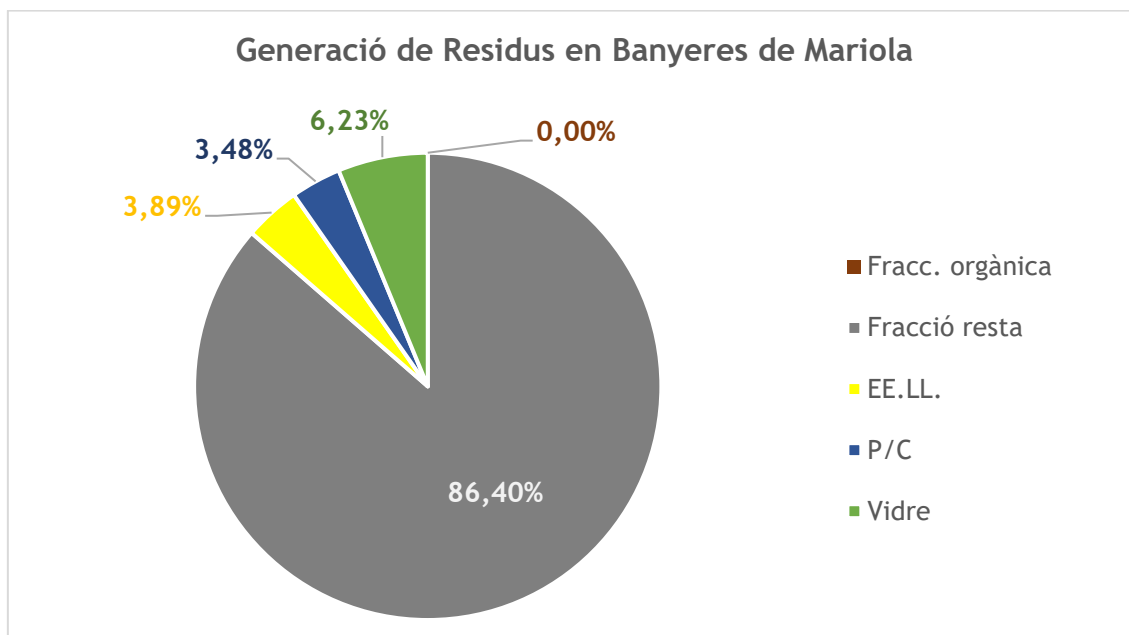
La mitjana de generació de residus domèstics del municipi de Banyeres de Mariola és substancialment inferior a la mitjana autonòmica, que es de 1,21 kg/hab/dia²¹.

A continuació es fa un anàlisi dels residus recollits de manera separada en el sistema de contenerització habilitat al municipi de Banyeres de Mariola per a les fraccions: EE.LL, P/C i vidre. Si veiem el següent gràfic podem observar que la major part dels residus domèstics generats en el municipi, són recollits de forma conjunta, formant part de la fracció resta (86,40 %).

¹⁹ Per a la realització del pla, no es comptabilitzaran els residus dipositats en l'ecoparc. A més no es disposa d'informació sobre les xifres dels kg de tèxtils i oli de cuina usat recollits al municipi de Banyeres de Mariola.

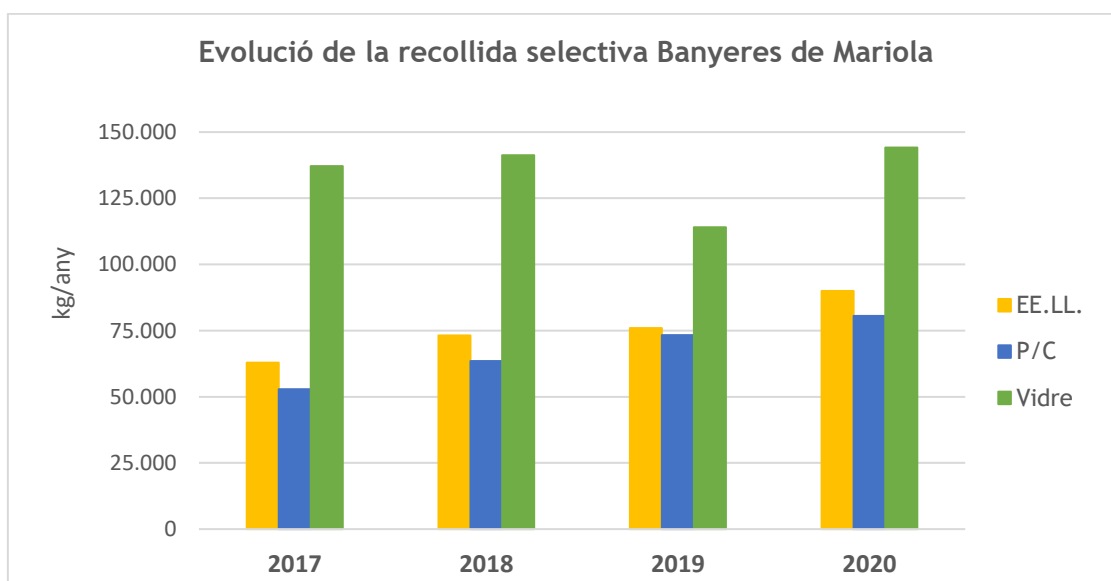
²⁰ Població censada en Banyeres de Mariola per a l'any 2020: 7.090 habitants (INE 2021).

²¹ Esta xifra correspon a l'any 2015, donat que és l'última dada disponible en el Instituto Nacional de Estadística (INE 2019).

Gràfic 1. Percentatge de generació de residus domèstics totals segons fraccions: orgànica, resta, envasos lleugers, paper i cartó i vidre per al municipi de Banyeres de Mariola en 2019. Font: Ajuntament de Banyeres de Mariola.

Pel que fa a la recollida selectiva de les fraccions d'envasos lleugers, paper-cartró i vidre, s'observa un augment progressiu al llarg del període estudiat. No obstant, en el cas de la fracció vidre, s'observa un descens en la recollida de 2019, encara que en 2020 torna a seguir, com les altres fraccions, amb la tendència en augment.

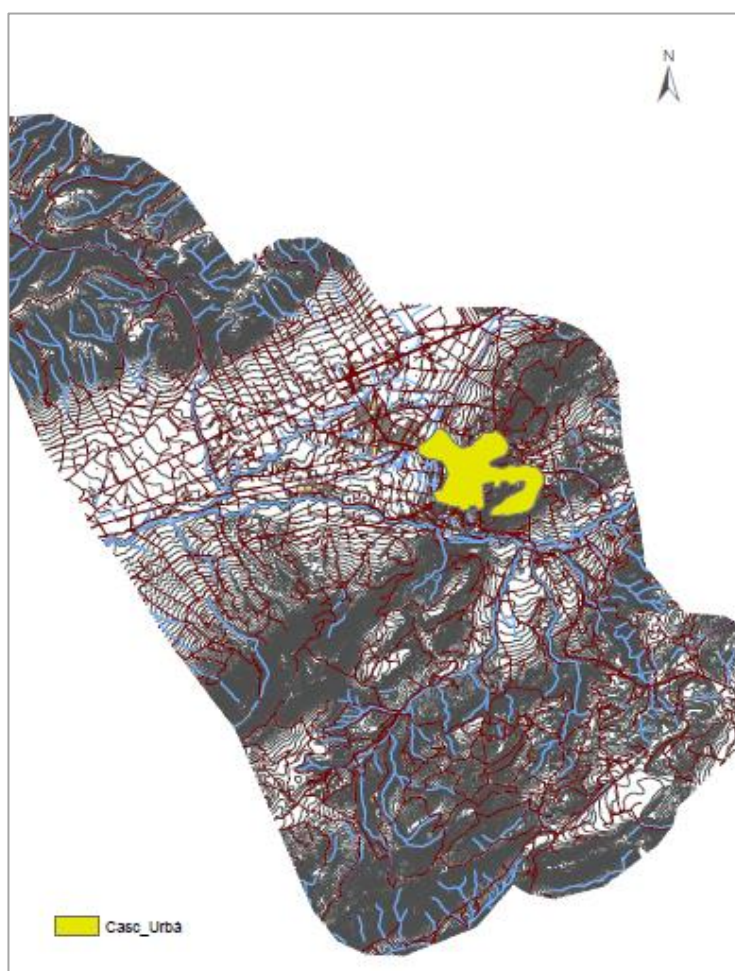

Gràfic 2. Evolució de la recollida separada de les fraccions envasos lleugers, paper i cartó i vidre per al municipi de Banyeres de Mariola en 2020. Font: Ajuntament de Banyeres de Mariola.

3.3- Morfologia urbana de Banyeres de Mariola

El municipi de Banyeres de Mariola està constituït per un únic nucli de població: el nucli urbà; encara que al llarg del seu terme municipal hi ha vivendes disseminades²². Concretament, en Banyeres de Mariola un 2,36% de la població viu en vivendes disseminades²³ distribuïdes al llarg del terme municipal.

La següent imatge mostra la localització del nucli de població de Banyeres de Mariola dins del seu terme municipal.

Imatge 2. Ubicació del nucli de població dins del terme municipal de Banyeres. Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Institut Cartogràfic Valencià i l'Ajuntament de Banyeres de Mariola.

²² Informació disponible en el Registre d'Entitats Locals de la Generalitat Valenciana (www.entidadeslocales.gva.es)

²³ Dades obtingudes de la Fitxa municipal de Banyeres de Mariola Edició 2020. Generalitat Valenciana. Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball.

En el nucli urbà de Banyeres de Mariola es poden apreciar dos morfologies urbanes amb característiques diferents. En el centre històric i al voltant del Castell es troben carrers estrets i la majoria d'ells compten amb pendents pronunciades. En esta zona, les vivendes són cases unifamiliars de dues o tres altures màxim.

D'altra banda, a mesura que ens allunyem del centre històric de la població, els carrers tenen major amplada (facilitant la circulació de vehicles i l'estacionament) i es troben algunes avingudes. El tipus d'edificació són edificis de vivendes plurifamiliars amb major alçada que les del voltant del castell.

Aquesta diferenciació en la morfologia urbana es pot apreciar en les següents imatges.

Imatges 3a i 3b. Carrers de la Creu i Felipe V (respectivament) del centre històric de Banyeres de Mariola. Font: Google Maps.

Imatges 4a i 4b. Carrers Mestre Serrano i Avinguda Constitució (respectivament) de Banyeres de Mariola. Font: Google Maps.

Com s'ha descrit anteriorment, al terme municipal de Banyeres de Mariola, també existeixen zones de vivendes disseminades. Majoritàriament, es tracta de construccions aïllades, la major part amb terreny al seu voltant i amb una única planta.

Aquestes construccions no constitueixen cap nucli de població en concret, sinó que es troben distribuïdes al llarg del terme municipal.

Finalment, Banyeres compta amb una zona d'acampada on també es presta el servei de recollida de residus, donat que hi ha contenidors habilitats.

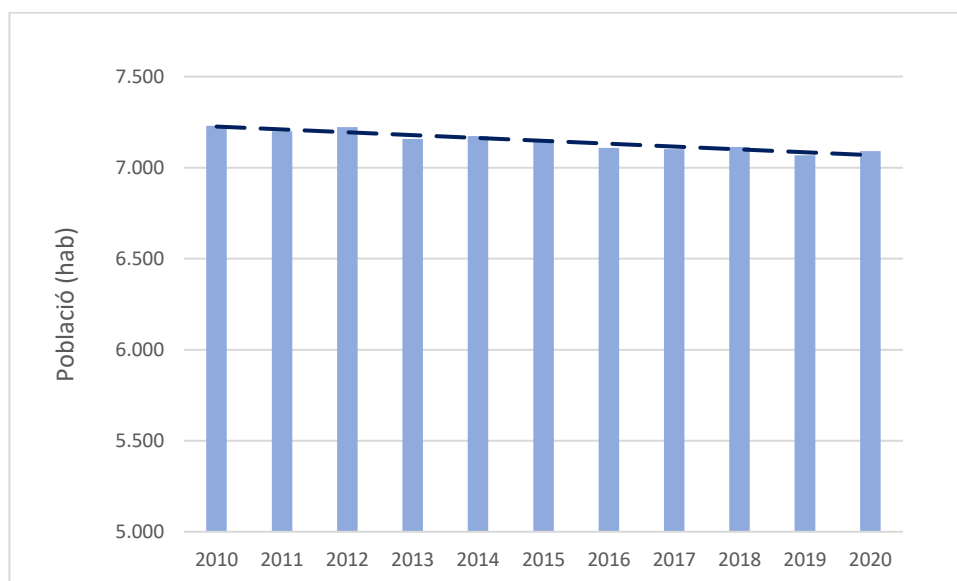
3.4- Anàlisi demogràfic

La variació del nombre d'habitants pot tindre una incidència directa en la producció anual de residus al municipi. En la següent taula, s'estudia la evolució de la població al municipi de Banyeres de Mariola per al període 2010-2020.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ DE BANYERES DE MARIOLA			Tendència mitjana -1,93
Any	Població (hab)	Variació respecte any anterior (%)	
2010	7.229		
2011	7.200	-0,40	
2012	7.222	0,31	
2013	7.157	-0,90	
2014	7.174	0,24	
2015	7.155	-0,26	
2016	7.108	-0,66	
2017	7.102	-0,08	
2018	7.113	0,15	
2019	7.068	-0,63	
2020	7.090	0,31	

Taula 2. Evolució de la població de Banyeres de Mariola en el període 2010-2020. Font: INE 2020.

La tendència mitjana de decreixement en de la població en el municipi de Banyeres de Mariola és inferior al 5%, per la qual cosa no es preveu que hi hagen canvis significatius en la producció de residus lligats al creixement o disminució de la població.

Gràfic 3. Evolució de la població de Banyeres de Mariola durant el període 2009-2019. Font: INE 2020.

